

балкански страни и народи.

По-точно, приведените вече данни показват, че 83,08% от циганите в Одрински вилает са исламизирани (независимо от това дали исламизирането е станало доброволно, насилиствено или смесено и кога). Едновременно с това те показват, че съотношението между циганите мюсюлмани и циганите немюсюлмани е в явна полза на първите, - циганите мюсюлмани са над 4 пъти повече от циганите немюсюлмани. Друг е въпросът, че тази религиозноверска дислокация сред циганите по балканските земи по време на османо-турското иго не е продукт на тяхната собствена, свободно предпочетена верска ориентация, а, вероятно, най-вече на османо-верският на-тиск върху тях (осъществен по различен начин и в различни конкретни исторически времена).

Разбира се, може да се възрази, че тук става дума за данни, касаещи само един вилает и че в този смисъл те едвали могат да служат като репрезентативна основа за достоверни изводи. В случая обаче аз имах и имам предвид цялата съвкупност от данни, които посочих и които се налага да повторя. Нека припомня, че относителният дял на циганите в Одринския вилает (2,68%) е почти идентичен с този на другите балкански вилаети (изключая Босненския, поради причини, които своевременно посочих), а именно: Дунавски - 2,43%, Солунски - 2,93%, Битолски - 2,25% и Босненски - 1,04%. А това означава, че данните от Одринския вилает имат репрезентативен характер и могат да се използват като база за съответни обобщения и изводи (естествено в границите на определена условност).

Във връзка с изложените по-горе данни за циганското население и неговата религиозноверска дислокация по балканските земи в условията на османо-турското иго над тях искаам да обърна внимание на още две съществени неща.

Първо, османо-турското робство, с присъщата му исламо-верска агресивност, оставя тежки следи в живота на балканските страни и народи, в това число и в сферата на циганския проблем. Главно по вина на османо-турските нашественици циганите на Балканите са религиозноверски разделени и като такива оставени по законите на социалното наследяване на християнските балкански страни и народи.